

"D'aire i de foc", llibre de poemes de Miquel Arimany.

Tercera sessió de "Barbrolles Poètiques."

Per malaltia del Sr. Boix i Selva ens hem vist obligats a canviar el programa de la sessió d'avui. Alguns de vosaltres ja han estat avisats, als altres no ha estat possible fer-ho per manca de temps. A aquests els prego el seu perdó.

contacte
salut Altrament, però, no oree que surtin d'aquí amb desplaença car el posar-se en contacte amb l'ànima d'un poeta que ens parla amb el cor a la mà i amb la sinceritat que ho fa l'amic Miquel Arimany sempre és motiu, primer de gran curiositat i després ~~de~~ adonar-nos de la seva Veritat, d'intima ~~sentida~~ *sentida* *placenta* facció ~~placenta~~.

Barbrolles poètiques no sap com agrair a l'amic Arimany el seu entusiasme, no per donar a conèixer la seva obra, sinó per a la seva col·laboració omplint la pausa obligada que ens malditia la conrimitat. I això no solament l'honra com amic sinó que, ajuntant-se a la figura poètica que s'eleva de la seva producció, fa ~~ençar~~ *ençar* ens ajudi més a entendre la seva personalitat, que com veureu és de les més clares, sencilles, ~~amb~~ *amb* *aque* lla senzillesa tan difícil d'assolir i sentides, que tenim.

Miquel Arimany és sobradament conegut per tothom, però això no priva de que resumim breument la seva carrera literària.

L'aspecte més conegut d'ell és el relacionat amb l'assaig, la crítica i el teatre. Com editor és més que conegut, sobretot per nosaltres, que ens nodrim amb l'aliment espiritual que ens transmet amb el seu "Font". A través dels seus estudis crítics veiem l'home mesurat, sense èmfasi, com ho demostra al parlar-nos d'Eliot i la seva obra.

Es l'home humil que ens diu que plany la tònica general que impera a Catalunya, d'uns anys ençà, d'exaltar sens reserves els noms ultimament consagrats. Però és l'home sincer i autèntic, que creu, que quan l'obra s'ho val s'ha de dir, i no és pare en l'elogi, com quan parla de Joan Fuster i el seu "Descredit de la realitat".

Limitant-nos al seu món poètic, la lectura de tot el produït per ell fins ara, ens ha obert la porta del seu esperit d'una manera tan total, que, almenys a mi, em sembla que el ~~o~~ *o* nec ja no de tota una vida sinó del més enllà.

El primer que he llegit d'ell ha estat la introducció al seu Poema "Crist", que va obtenir la Viola als Jocs Florals de Nova-York l'any 1951. Podem considerar aquest poema com la seva primera obra en vers, allí on ell vessa tot el seu íntim sentiment de tan de temps contingut a dins dels seu cor. ~~El~~ *El* seu inici diu:

El
Senyor: jo no sé encara
quines paraules de la meua llengua
tindrien prou aptesa
per a fer de serventes al Teu nom...

Això és el que primer, ~~al~~ *al* començar del seu parlat poètic, li surt del fons de l'ànima. Una invocació a Déu justificant-se de que no sap que ha de dir. I comença a parlar metafísicament, dient i preguntant-se perquè són mortes totes les paraules, que són només carcassa d'algun ocult sentit que no s'expressa. I parla directament a Déu, ~~doncs potser~~ *doncs potser* ~~oreja que els homes no podran entendre-i. Li demana que "aturi" un moment~~

admirat pel mar i animany!!!

les seves ales sobre els mots del seu cant, i que aquests mots que ajunta amb duresa no caiguin en la ment de qui els escolti com a coses disperses, com grans de rosari sense fil. I parla d'aquell principi, quan va florir la terra i encar de més abans, de quan tot fou tenebra, de quan Ell fou promès per redimir-nos. Tot quan el poeta creu saber-ne ho va aprendre primer de "les cançons que la mare cantava", "en els signes glaçats" i en "la propia buidor de dolors". Però si en el seu poema, Noé (a qui fa parlar sense anomenar-lo) envaja a Adam perquè en ésser foragitat del Paradís, Déu encara va deixar-li "uns ulls d'infant", és amb aquests ulls amb els que ha mirat el nostre poeta, abans de parlar-nos en el llibre "D'Aire i de Foc", que ara ens llegirà.

De primer aquest llibre havia de dur el títol de "Cancel·l", i havia d'ésser prologat pel poeta traspassat Josep Janés. Després l'Arimany es repensà i com que ell creu que el poeta no ha d'ésser una cosa, distinta en cada llibre, sinó que deu mantenir una unitat de pensament ~~de~~ tota la seva obra, pensà era millor publicar aquesta part de la seva obra poètica amb el nom que duu, tret de les paraules de Cleopatra, de Shakespeare, quan diu:

Jo sóc foc i aire;
els altres elements, els abandono
a una vida més inferior...

i després ajuntant-la a altra producció que té preparada agrupar-ho en el volum definitiu de "Cancel·l", car per ell, tot sempre és "pur començar."

Aquest llibre "D'aire i de foc" és un llibre escrit com a reacció a la seva manera de fer i de dir en el poema "Crist" i en l'obra teatral "El Comte Arnau". Ens demostra en ell l'Arimany que no és solament el poeta metafísic que coneixem, sinó que sent el viure del món amb tota la simplicitat franciscana. És com si el poeta es justificàs i ens demanés perdó del seu parlar tan elevat, com si volés començar de nou, o com si s'hagués adonat que té tanta o més grandesa una flor, el misteri d'una flor, que un gran pensament metafísic, que és pur pensar, i la flor és la realitat, feta Art.

Divideix el llibre en quatre parts: Cançons i poemes-cançó.
Els mots.
Designi i
Hores.

La primera part, Cançons i poemes-cançó es caracterisa per la simplicitat del fer. Aquest recull i el seu personatge "Eduard" de la novel·la del mateix nom, que fa parlar humilment per sota de les possibilitats de l'autor i on no s'hi veu el poeta, són fruit d'aquella reacció que abans hem esmentat. Les seves cançons no són cançons per cantar, són cants íntims que ell fa amb un cert desordre ordenat mentre treballa entusiasmat, mentre contempla el cel i el mar o pensa amb la seva terra. Patria, és un poema que defineix exactament aquesta manera de viure. Esborrona llegir els seus dos últims versos:

Hi havia un silenci
i unes quantes paraules escampades per terra...

Aquesta és la situació de la nostra Pàtria, "silenciosa amb paraules escampades per terra! Però amb gent com l'Arimany aquestes paraules ~~es~~ *res* dregen i el silenci ja no ens és tan profund.
A una noia muda, és altre de les ~~seves~~ *obres* d'initives *il* *adna* *vivor*
i un bellugeix admirables. *pieces* *il* *agunta* *part* *del* *llibre*

En la part dels "Mots", hi ha una preocupació pel fet de la creació poètica ^{amb} relació a la paraula. Ja en un vers ens diu:

Tenaç ajustaré mot contra mot
carreu ^{contra} carreu ...

I cerca el mot dient-nos:

Talment tu cercaries
una perla i una altra
per lluir en enfilall,
mot per mot jo cercava...

No obstant això ve un moment que el poeta s'atura en el seu treball i es pregunta:

Lí cal al món una paraula meva ?...

I es justifica de fer-ho dient que s'ha trobat al món, ell diu en una festa, no cridat, no sabent on hi ha el llòc seu...

Ell no sap quin és el seu llòc però nosaltres sí que el presentim, aquest llòc que li està reservat.

En "Designi" la tercera part, on hi han els seus propòsits, és la part més curta, ens diu que té desig de plenitud de vida i que ara tot és dintre seu, i que ~~seu~~ moltes ~~vegades~~ vegades que un gest, un mot o una mirada el fan tornar del son on tot s'havia fos, ~~de~~ sobte descobreix que tot era seu ja ~~amb~~ ^{amb} ~~els~~ ^{els} ~~abans~~.

Aquí el poeta s'enlaira i parla sol com per ell, com si mai ningú hagués de llegir tot el que escriu.

I per últim en "Les hores" hi ha el seu moment poètic en diversos instants del dia, i aquí és on jo li he descobert, mig amagat, quin era el seu pensar, quin era el seu mirall, perquè era tan pur i tan sincer i tan equilibrat. Escolteu aquests versos:

Oh, Senyor: aquesta pau se'ns encomana
i els ulls ja no desitgen altra llum...
D'aquesta llum del caure de la tarda
heure'n voldria tot el goig callat.

Inconscientment el poeta corre pels camins oberts pel nostre Maragall. Com ell, en Miquel Arimany parla de tot allò que s'ha fet seu amb la contemplació de les coses, on hi troba aquell repòs tan enyorat per tothom, que a l'un li fa dir:

Si el món és tan formós, Senyor,
què més ens podeu dâ en una altra vida...? ^{MAN}

i a l'altra:

Els ulls ja no desitgen altra llum!